

Naziv studija	Hrvatski jezik i književnost (diplomski)			
Naziv kolegija	Hrvatske spisateljice 19. i 20. stoljeća			
Status kolegija	Obvezni			
Godina	1. i 2.	Semestar zimski		
ECTS bodovi	5			
Nastavnik	doc. dr. sc. Kornelija Kuvač-Levačić			
e-mail	klevac@unizd.hr			
vrijeme konzultacija	Tijekom nastave konzultacije se održavaju srijedom od 14 do 16 sati. U razdoblju ispitnih rokova (u veljači, lipnju i rujnu) konzultacije se održavaju srijedom od 10 do 12 sati.			
Suradnik / asistent				
e-mail				
vrijeme konzultacija				
Mjesto izvođenja nastave	Odjel za kroatistiku i slavistiku			
Oblici izvođenja nastave	Predavanja, seminari			
Nastavno opterećenje P+S+V	1+1			
Način provjere znanja i polaganja ispita	Redovito praćenje studentske aktivnosti na nastavi, prezentacija seminara pred kolegama, usmeni ispit			
Početak nastave	20.10.2014.	Završetak nastave		26.1.2015.
Kolokviji	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
			/	/
Ispitni rokovi	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanih predavanja i ispunjenih obveza zadanih programom kolegija studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - imenovati najvažnije hrvatske spisateljice 19. i 20. stoljeća i poredati ih kronološki - interpretirati tekstove hrvatskih spisateljica s obzirom na stilske, sadržajne i ideološke osobitosti književnog angažmana (tzv. "ženskog pisma") - interpretirati tekstove hrvatskih spisateljica s obzirom na osobitosti književnopovijesnog razvoja hrvatske književnosti koju pišu žene - ispravno upotrebljavati pojmove poststrukturalističkih književnih teorija, osobito feminističke književne teorije, rodne teorije, kulturalnih studija, i sl. - analizirati i vrednovati odnosno kritički prosuđivati književnu produkciju hrvatskih autorica od 19. stoljeća do suvremenih tekstova - napisati stručan rad iz područja koje obuhvaća sadržaj kolegija 			
Preduvjeti za upis				
Sadržaj kolegija	<p>Istraživanja hrvatske književnosti koju su stvarale žene vrlo su aktualna i još uvijek nedovoljno obrađena. Kolegij će povezati književnu teoriju, književnu antropologiju i povijest hrvatske književnosti. Definirat će se i problematizirati pojam "žensko pismo" i "ženski diskurs", bez predrasuda o stilskim odrednicama koje bi bile uvjetovane spolom. Kolegij će upoznati studente s doprinosom hrvatskih književnica razvoju hrvatske književnosti 19. i 20. stoljeća i s obzirom na žensko stvaralaštvo u drugim europskim književnostima.. Razmatrat ćemo pitanja o tome koju je ulogu imalo žensko pisanje u pojedinim razdobljima i stilskim formacijama novije hrvatske književnosti, kada se ono i zašto uklapalo u vladajuću ideologiju društva, a kada je prema istoj</p>			

	<p>nastupalo subverzivno, kada je i zašto žensko pisanje stagniralo, a kada se naglašeno razvijalo, itd.</p> <p>Pratit ćemo žanrovske, sadržajne, naratološke, stilske i ideološke značajke hrvatske ženske književnosti od preporoda preko predšenoinskog razdoblja, realizma sve do moderne i postmoderne. Prikazat će se položaj spisateljica u povijestima hrvatskih književnosti i hrvatskoj književnoj kritici odnosno razvoj recepcije ženskog pisma u Hrvatskoj.</p> <p>Kolegij će, zbog nužnog ograničavanja korpusa, naglasak staviti na djela sljedećih autorica: Ane Vidović, Dragojle Jarnević, Jagode Truhelke, Gjene Vojnović, Kamile Lucerne, Marije Jurić Zagorke, Adele Milčinović, Zdenke Marković, Zofke Kveder, Ivane Brlić-Mažuranić, Mare Ivančan, Zdenke Jušić-Seunik, Vilme Vukelić, Mile Miholjević, Milke Pogačić, Side Košutić, Mare Švel-Gamiršek, Zlate Kolarić-Kišur, Štefe Jurkić, Ivanke Vujčić-Laszowski, Mirjane Matić-Halle, Vesne Parun, Nede Mirande Blažević, Irene Vrkljan, Slavenke Drakulić, Dubravke Ugrešić, Nade Iveljić, Višnje Stahuljak, Julijane Matanović, Marije Paprašovski, Tatjane Gromače, Sanje Pilić, ali prema interesu studenata obrađivat će se i druge autorice.</p>
<p>Obvezna literatura</p>	<p>Dunja Detoni Dujmić, Ljepša polovica književnosti, Matica hrvatska, Zagreb, 1998.</p> <p>Dunja Detoni Dujmić, Lijepi prostori. Hrvatske prozaistice od 1949. do 2010., Naklada Ljevak, Zagreb, 2011.</p> <ul style="list-style-type: none"> - poseban temat o "ženskom pismu" u časopisu Republika (br. 11/12, 1983): tekstovi Slavice Jakobović, Ingrid Šafranek, Julie Kristeve, Helene Cixious, Divne Zečević i dr. - poseban temat „Žena, povijest, književnost“ u časopisu Kolo (2/2001.)
<p>Dopunska literatura</p>	<p>Toril Moi, Seksualna/tekstualna politika, Feministička književna teorija, AGM, Zagreb, 2007</p> <p>Helena Sablić Tomić, Gola u snu, O ženskom književnom identitetu, Znanje, Zagreb, 2005.</p> <p>Feral, Josette, Od teksta do subjekta : preduvjeti pisma i diskursa u ženskom rodu. Frakcija : magazin za izvedbene umjetnosti = performing arts magazine. (1999), 12/13 ; str. 58-62.</p> <p>Dubravka Oraić Tolić, Muška moderna i ženska postmoderna, Naklada Ljevak, Zagreb, 2005.</p> <p>Zlata, Andrea, Tekst, tijelo, trauma : ogledi o suvremenoj ženskoj književnosti, Naklada Ljevak, Zagreb 2004.</p> <p>Jakobović-Fribec, M. Slavica. Marija Jurić Zagorka: protagonistica nenapisane povijesti hrvatskog feminizma. Književna republika : časopis za književnost. 4 (2006), 5/6 ; str. 43-52.</p> <p>Neznana junakinja - nova čitanja Zagorke : radovi sa znanstvenog skupa "Marija Jurić Zagorka - život, djelo, naslijeđe", održanog 30.11. i 1.12.2007. u Zagrebu u okviru Dana Marije Jurić Zagorke / uredile Maša Grdešić i Slavica Jakobović Fribec. Zagreb : Centar za ženske studije, 2008.</p> <p>Lasić, Stanko, Književni počeci Marije Jurić Zagorke, Zagreb, 1986.</p> <p>Miroslav Šicel, Hrvatska književnost 19. i 20. stoljeća, Zagreb, 1997.</p> <p>Dubravka Zima, Ivana Brlić Mažuranić, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb, 2001.</p> <p>Krešimir Nemeč, Povijest hrvatskog romana od početaka do kraja devetnaestog stoljeća, Zagreb, 1994. i Povijest hrvatskog romana od 1900. do 1945. godine, Znanje, Zagreb, 1998.</p> <p>Zečević, Divna, Dragojla Jarnević, Zagreb, 1985.</p>

	<p>Dubravko Jelčić, Povijest hrvatske književnosti, Zagreb, 1997. Slobodan Prosperov Novak, Povijest hrvatske književnosti, Zagreb, 2004. Zvezdana Rados, Hrvatska književnost u Zadru (19. st.), Između nacionalne romantike i pučkoprosvjetiteljskog realizma, Zadar, 2007. Čovjek–prostor–vrijeme. Književnoantropološke studije iz hrvatske književnosti (ur. Ž. Benčić, D. Fališevac), Disput, Zagreb, 2006. - tematski blok Belo pismo; žensko pismo i žensko pisanje u devedesetima (priredila Jasmina Lukić, uredio N. Visković) u: Sarajevske sveske, 2., 2003. Kuvač-Levačić, Kornelija, Trudnoća i porođaj; subverzivni motivi hrvatskog ženskog fantastičnog pisma, u: Treća, (Zagreb), vol. XI (2009), br.1, str. 35-52. Kuvač-Levačić, Kornelija, Porodni pečat – mitsko konstituiranje glavnog ženskog lika u pričama Dragojle Jarnevićeve i Vesne Bige, Umjetnost riječi (Zagreb) LV (2011), 1-2, str. 15-31 Još uvijek lijepe, 20 priča od Dragojle Jarnević do Ivane Brlić Mažuranić (odabrala i priredila Julijana Matanović), Mozaik knjiga, Čakovec, 2009. (priče D. Jarnević, Z. Marković, I. Brlić Mažuranić) Svaka priča na svoj način (Hrvatska ženska kratka priča), priredio Tomislav Sabljak, Večernji list 1964-2004, Naklada MD, Zagreb 2006.</p>
Internetski izvori	
Način praćenja kvalitete	Izvešće o izvedenoj nastavi, studentske ankete
Uvjeti za dobivanje potpisa	Ispunjen uvjet minimalne nazočnosti na predavanjima i seminarima, izložen i napisan seminarski rad.
Način bodovanja kolokvija/seminara/vježbi /ispita	Predavanja – 1 boda Seminarski rad – 1 bod Usmeni ispit – 1 bod
Način formiranja konačne ocjene (udjel pojedinog elementa u cjelokupnoj ocjeni)	Aktivnost na nastavi (rješavanje postavljenih zadataka) – 20% Seminarski rad (pisanje i prezentacija) – 30% Usmeni ispit – 50%
Napomena	Konačna ocjena formirat će se na temelju ostvarenog uspjeha na svim elementima ocjenjivanja koja su gore navedena. Svi elementi ocjenjivanja moraju biti ocijenjeni prolaznom ocjenom.

Izvođenje sadržaja predmeta po tjednima		
Tjedan	Predavanja	
	Tema	Sati
1	Upoznavanje sa sadržajem kolegija. Interdisciplinarni fenomen „ženske književnosti“ i „ženskog pisma“. Metodološki problemi određivanja pojma i korpusa.	1
2	Žena-subjekt koji piše. Povijest ženskog pisma. 19. st. - ulazak u svijet književnosti. Društvena percepcija žene koja piše u 19. i na prijelazu u 20. stoljeće: metafora „luđakinje u potkrovlju“. Procvat iza 1945. i 1968. Svjetske autorice – utemeljiteljice. Motivacija, teme, žanrovi, stil.	1

3	Povijest hrvatskog ženskog pisma. Poticaj u hrvatskom narodnom preporodu – pokroviteljice i odgajateljice. Žanrovi: dnevnik, poezija, pripovijetke, roman. Dragojla Jarnević, Ana Vidović, Jagoda Brlić. Spisateljice unatoč cenzuri apsolutizma.	1
4	Šenoino doba i 80-te godine 19. stoljeća – tiha priprava za pojavu modernog ženskog pisma. Govor Marije Jambrišak 1871. Ženski likovi u romanima hrvatskih pripovjedača na kraju 19. st. - anđeli i demoni.	1
5	Posljednje desetljeće 19. stoljeća – darovite hrvatske učiteljice odgojene na Šenoj, Kumičiću i Kovačiću. Pjesme Milke Pogačić, proza Gjene Vojnović (pseud. Kristijana Solvejgs) u <i>Viencu</i> , Jagoda Truhelka, počeci Marije Jurić Zagorke. Drame Kamile Lucerne. Put kroz dječju književnost. Jelica Belović-Bernadzikovska, Štefa Iskra, Antonija Kassowitz-Cvijić, Marija Tomšić. Časopis <i>Domaće ognjište</i> . Negativna kritika A. Tresića Pavičića.	1
6	„Mladi“ i žene na početku moderne. Adela Milčinović i Zofka Kveder. <i>Misterij žene</i> , 1900. Pozitivna kritika M. Dežmana. Zagorkino djelovanje u <i>Viencu</i> , <i>Obzoru</i> , <i>Nadi</i> . Zdenka Marković.	1
7	Marija Jurić-Zagorka. Romani, pripovijesti, dramski oblici, feljtoni. Prvi hrvatski kriminalistički roman: <i>Kneginja iz Petrinjske ulice</i> , 1910. Matošev obračun sa Zagorkom i feminističkim tezama. U ratu „starih“ i „mladih“ spisateljice su ničije. Obrana Adele Milčinović u <i>Lovoru</i> (Zadar). Dnevnička proza Milke Pogačić. Drama Adele Milčinović.	1
8	Ratni oproštaj s modernom. Književno djelo Ivane Brlić-Mažuranić. Pohvala Matoša i Donadinija. Ljubavno-epistolarni roman Zofke Kveder, <i>Hanka</i> (1918.) Realističko-psihološka proza s autoreferencijalnom podlogom: Jagoda Truhelka, <i>Zlatni danci</i> . Avangardna naracija: <i>Sjena</i> (1919.), Adele Milčinović. <i>Čudnovata priča</i> (1923.) Mare Ivančan. Londonski prijevod <i>Priča iz davnine</i> I. B. Mažuranić – 1924.	1
9	Žanrovsko raslojavanje hrvatskog ženskog pisma 30-ih i 40-ih godina 20. st. Poezija (Zdenka Marković, Dora Pfanova, Zdenka Jušić-Seunik itd.), drama (Mila Miholjević). Proza: povratak povijesnim temama (Štefa Jurkić, I. B. Mažuranić). Socijalna proza: Sida Košutić, Mila Miholjević, Mara Švel-Gamiršek, Fedy Martinčić. Autobiografski elementi. Lirska proza (Z. Jušić-Seunik).	1
10	Ideologijski pritisci nakon 1945. Omladinske drame sa socijalističkom i prosvjetiteljskom notom Zlate Kolarić-Kišur. Književnost za djecu Sunčane Škrinjarić (unuka Zofke Kveder). Vesna Parun, <i>Zore i vihori</i> , 1947. Put u književnost druge moderne. Mirjana Matić-Halle, <i>Novele</i> , 1946., drama <i>Teške sjene</i> , 1950. Ivanka Vujčić-Laszowska, <i>Vranjara</i> (1949.)-žanrovska pretapanja.	1
11	Od druge moderne prema suvremenosti: S. Škrinjarić, Višnja Stahuljak, Vesna Krmpotić, Vesna Parun. 60-te i 70-te godine 20. st.	1
12	Ženska proza 80-ih. Feminističke teme (odnos majke i kćeri, tijela i teksta, tijela i bolesti, odnos prema nomadskoj sudbini, svakodnevicu). Rodno promišljanje individualnih i kolektivnih vrijednosti,	1

	malograđanskog socijalističkog društva.	
13	Ludizam, ironija, biografizam i autobiografizam. Neda Miranda Blažević, Božica Jelušić, Irena Lukšić, Slavenka Drakulić, Irena Vrkljan (<i>Svila, škare</i> , 1984.) i dr.	1
14	Kraj 20. st. - dokumentarno i literarno oblikovanje iskaza o ratu. Vesna Biga, <i>Autobusni ljudi</i> , 1993. Tematiziranje svakodnevice, ljubavi, seksualnosti, zločina, egzila. Časopisi: <i>Kruh i ruže, Treća</i> . Marija Paprašovski, Slavenka Drakulić, Slavica Stojan, Sibila Petlevski, Sanja Lovrenčić i dr. „Asocijativna autobiografija“ Julijane Matanović, <i>Zašto sam vam lagala</i> , 1997.	1
15	Sažetak kolegija, evaluacija, priprema za ispit.	

Tjedan	Seminar	
	NAPOMENA: Od nabrojanih tema, obradite će se one koje izaberu studenti.	
	Tema	Sati
1	Čitanje i analiza književnokritičkog teksta Andree Zlatar, Predfeminizam, feminizam i postfeminizam u hrvatskoj književnosti, na http://www.hrvatskiplus.org/index.php?option=com_content&view=article&id=54:azlatar-predfeminizam&catid=35:rasprave-koncepti&Itemid=55 Grupni rad studenata	1
2	Položaj žene koja piše u <i>Dnevniku D. Jarnević</i> i <i>Intimnom dnevniku</i> George Sand – studentsko izlaganje i rasprava Hrvatske spisateljice u <i>Danici ilirskoj</i> – studentsko izlaganje i rasprava Hrvatske spisateljice u <i>Zori dalmatinskoj</i> - studentsko izlaganje i rasprava	1
3	Imaginarni razgovor s književnim likom u u pjesmi <i>Na krasnu knjižicu Đulabie</i> (<i>Zora d.</i> , 1845.) Ane Vidović - studentsko izlaganje i rasprava Autoreferencijalnost u pjesmama Jagode Brlić - studentsko izlaganje i rasprava Hrvatske spisateljice u <i>Kolu</i> - studentsko izlaganje i rasprava	1
4	Odnos majke i kćeri u pričama D. Jarnevićeve (<i>Domorodne poviesti</i>) studentsko izlaganje i rasprava	1

	Hrvatske spisateljice u <i>Nevenu</i> - studentsko izlaganje i rasprava	
5	Antijunakinja u povijesnom romanu <i>Vojača</i> Jagode Truhelke - studentsko izlaganje i rasprava Važnost časopisa <i>Domaće ognjište</i> za razvoj hrvatske književnosti - studentsko izlaganje i rasprava	1
6	Slavonska spisateljica Hermina Tomić i <i>Zabluda matere – igrokaz u četiri čina</i> (1890) - studentsko izlaganje i rasprava Obrana ženskog stvaralaštva u polemičkom tekstu Adele Milčinović (<i>Lovor</i>) – čitanje teksta i rasprava, studentsko vođenje	1
7	Autobiografizam u romanu <i>Kamen na cesti</i> M. Jurić-Zagorke – izlaganje studenta i rasprava	1
8	Subverzivnost prikaza ženskog tijela u zbirci crtica Zofke Kveder <i>Misterij žene</i>	1
9	Pjesništvo Side Košutić i kršćanski angažman Kršćanska duhovnost I ženski likovi Štefe Jurkić	1
10	Avangarda i žensko pismo u <i>Čudnovatoj priči</i> Mare Ivančan Odnosi između rodova u <i>Ribaru Palunku I njegovoj ženi</i> Ivane Brlić Mažuranić	1
11	Drame Mile Miholjević i Mirjane Matić-Halle Ljubavna poezija Dore Pfanove i Vesne Parun	1
12	Fragmentarna struktura romana <i>Svila, škare</i> Irene Vrkljan Poigravanje poetikom "kiča" u romanu <i>Štefica Cvek u raljama života</i> D. Ugrešić	1
13	Vještica i mora kao subverzivni elementi u pričama Vesne Bige Traumatizirano žensko tijelo u romanu <i>Kao da me nema</i> S. Drakulić	1
14	Detabuizacija i pitanje identiteta u romanu <i>Božanska glad</i> S. Drakulić Asocijativna autobiografija Julijane Matanović u djelu <i>Zašto sam vam lagala?</i>	1
15	Čitanje izabranih tekstova suvremenih hrvatskih spisateljica, analiza, kritičko vrednovanje (pisanje književne kritike). Čitanje izabranih književnokritičkih tekstova suvremenih hrvatskih spisateljica – grupni rad	1

